

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Garaba Ion XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 29.12.2016 – 04.04.2018
instanța de apel: 06.06.2018 – 24.09.2018
instanța de recurs ordinar: 26.11.2018 – 05.02.2019
instanța de apel: 11.03.2019 – 16.05.2019
instanța de recurs ordinar: 25.07.2019 – 28.05.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 04 aprilie 2018, Garaba Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 179 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 171 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis; și

- art. 172 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, lui Garaba Ion i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, în fapt, că Garaba Ion, la 02 noiembrie 2014, în jurul orei 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns ilegal în domiciliul consăteanului său, XXXXX, din sat. Opaci, r-nul Căușeni, fără consimțământul proprietarului și i-a aplicat lui XXXXX lovituri cu pumnii, cauzându-i astfel leziuni corporale sub formă de XXXXX,

leziuni care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 421 din 03 noiembrie 2014, se califică, ca vătămare corporală ușoară.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, săvârșită cu aplicarea violenței”*.

Tot Garaba Ion, la 02 noiembrie 2014, în jurul orei 02.00, în timp ce se afla la domiciliul lui XXXXX, acționând în aceleași circumstanțe, realizându-și intenția satisfacerii necesităților sexuale, profitând de imposibilitatea victimei XXXXX de a se apăra din motiv că suferă de XXXXX, a întreținut cu XXXXX un raport sexual săvârșit prin constrângere fizică.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei, inclusiv profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra”*.

Tot Garaba Ion, la 02 noiembrie 2014, în jurul orei 02.00, în timp ce se afla la domiciliul lui XXXXX, acționând în aceleași circumstanțe, după ce a violat-o pe XXXXX, realizându-și intenția satisfacerii necesităților sexuale în formă perversă, profitând de imposibilitatea victimei XXXXX de a se apăra din motiv că suferă de XXXXX, fiind invalidă, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă, săvârșită prin constrângere fizică.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică a persoanei, inclusiv profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra”*.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 171 alin. (1) Cod penal – pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și în baza art. 172 alin. (1) Cod penal – pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

4. Avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea totală a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele nu au fost săvârșite de inculpat.

Totodată, avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului a solicitat declararea nulității actelor procedurale efectuate în perioada 03-04 noiembrie 2014 și excluderea acestora din dosar în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 1), 2) și 8) Cod de procedură penală, și anume a procesului-verbal de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014, a procesului-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014 și a procesului-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014.

De asemenea, avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului a solicitat constatarea încălcării flagrante a dreptului minorului Garaba Ion la libertate și siguranță prin privarea ilegală de libertate a acestuia în perioada 03-04 noiembrie 2014 și torturarea lui de către reprezentanții poliției pentru a recunoaște săvârșirea infracțiunilor incriminate.

4.1 În argumentarea apelului, a invocat că, acuzarea nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile ce ar permite recunoașterea vinovăției și condamnarea inculpatului în baza art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal.

De altfel, a evidențiat că, acuzarea se bazează practic exclusiv pe probele ce au fost administrate în rezultatul privării ilegale de libertate și maltratării inculpatului în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014 în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni, inculpatul fiind impus de către colaboratorii poliției să memorizeze declarațiile expuse în procesul-verbal de audiere a sa din 04 noiembrie 2014.

A mai menționat că la 04 noiembrie 2014, inculpatul a fost obligat să participe la reconstituirea faptelor, cu toate că în procesul-verbal de reconstituire a faptelor s-a indicat că respectiva acțiune procesuală a avut loc la 14 noiembrie 2014.

A declarat că în acest sens apărarea a solicitat ca în cadrul cercetării judecătorești să fie examinate înregistrările video ale acțiunilor procesuale de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 și de reconstituire a faptelor, pretins desfășurate la data de 14 noiembrie 2014.

Astfel, a indicat că în rezultatul examinării purtătorilor respectivi de informații, s-a stabilit că fișierul înregistrării video a audierii învinuitului minor Garaba Ion a fost creat la 06 noiembrie 2014, ceea ce denotă că înregistrarea a fost supusă unor manipulări și, respectiv, duce la inadmisibilitatea probatoriului în această parte.

La fel, a punctat că în rezultatul examinării purtătorilor de informații, s-a constatat că după cum rezultă din fișierul înregistrării video a reconstituirii faptelor, pretins desfășurate la data de 14 noiembrie 2014, această acțiune procesuală a avut loc la 04 noiembrie 2014, mai ales că însuși procurorul Sorocean Alexandru a confirmat versiunea dată.

În acest fel, a subliniat concluzia că în mod inexplicabil, audierea învinuitului minor Garaba Ion și reconstituirea faptelor au avut loc în același interval de timp.

A mai relevat că neluarea în considerare a datelor administrate prin procesul-verbal de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 și procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014 se impune și din cauza că unele dintre detaliile relatate de către Garaba Ion se află în contradicție evidentă cu cele expuse de către părțile vătămate.

În continuare, a afirmat că nu sunt relevante nici datele administrate prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014, deoarece sunt rezultatul acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală.

În particular, a reliefat că fiica și ginerele părții vătămate XXXXX au declarat în ședința de judecată că în cadrul urmăririi penale cineva dintre colaboratorii poliției le-a transmis un dispozitiv USB cu înregistrarea video a reconstituirii faptelor cu participarea lui Garaba Ion.

A notat că deși apărarea a solicitat examinarea acestui dispozitiv USB pentru a stabili informațiile conținute de respectivul purtător de informații, prima instanță a respins demersul în cauză printr-o încheiere protocolară, menționând că nu se cunoaște proveniența dispozitivului, deși fiica părții vătămate XXXXX a declarat expres că acesta i-a fost transmis de un colaborator al poliției.

A făcut trimitere la procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014, prin care s-ar fi dispus ridicarea încălțăminteii lui Garaba Ion, și la procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014, prin care s-a încercat dovedirea faptului că urmele din gospodăria părților vătămate ar fi fost lăsate de talpa încălțăminteii lui Garaba Ion.

Aici, a invocat că pe lângă faptul că prin raportul de expertiză judiciară nr. 892 din 29 iulie 2016, s-a constatat că este imposibilă identificarea încălțăminteii care a lăsat urmele fotografiate în grădina părților vătămate, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost prezentată încălțăminteaa respectivă, pentru a stabili dacă e cea ridicată de la domiciliul lui Garaba Ion, iar în cadrul cercetării suplimentare la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014, au fost ridicate urme printr-o metodă ce nu permite efectuarea unor constatări cu valoare probatorie în procesul penal.

Totodată, a arătat că încălțăminteaa de la domiciliul lui Garaba Ion a fost ridicată în cadrul unei acțiuni ilegale de percheziție, camuflete prin întocmirea unui proces-verbal de cercetare la fața locului, fără autorizarea judecătorului de instrucție și a acordului proprietarului, or la 02 noiembrie 2014, la domiciliul lui Garaba Ion nu au avut loc evenimente care să fi justificat efectuarea respectivei acțiuni procesuale.

A specificat că la terminarea urmăririi penale, apărarea a invocat, în temeiul art. 251 Cod de procedură penală, nulitatea mijloacelor de probă nominalizate.

A indicat că prin raportul de expertiză medico-legală nr. 432 din 10 iunie 2015, pus la baza sentinței de condamnare, s-a constatat că se exclude proveniența sângelui lui Garaba Ion pe fragmentul de cearșaf de la domiciliul părților vătămate.

În continuare, a notat că în legătură cu finalizarea cercetării judecătorești, apărarea a solicitat, în temeiul art. 244 și 364 Cod de procedură penală, admiterea, anexarea la dosar și examinarea în cadrul cercetării judecătorești a încheierii Judecătoriei Căușeni din 06 februarie 2015, prin care s-a anulat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale pe faptul torturării lui Garaba Ion, a încheierii Judecătoriei Căușeni din 22 martie 2016, prin care s-a anulat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale pe faptul torturării lui Garaba Ion, și a raportului de expertiză judiciară nr. 89a din 10 martie 2017, în care sunt expuse circumstanțele privării ilegale de libertate a lui Garaba Ion în perioada 03-04 noiembrie 2014 și torturării lui pentru a recunoaște săvârșirea infracțiunilor incriminate.

La fel, a declarat că apărarea a solicitat, în temeiul art. 244 și 364 Cod de procedură penală, examinarea dispozitivului USB ridicat de la fiica părții vătămate XXXXX.

A evidențiat că prima instanță nu a dat apreciere acțiunilor de reținere și escortare a minorului Garaba Ion în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni și eronat a constatat că în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, reprezentanții poliției doar i-au permis lui Garaba Ion să stea pe un scaun în incinta Inspectoratului, și că raportul de expertiză judiciară nr. 89a din 10 martie 2017 este infirmat prin alte probe.

A mai relevat că prima instanță nu s-a referit la:

- motivul pentru care s-a indicat că reconstituirea faptelor din 04 noiembrie 2014 a avut loc la data de 14 noiembrie 2014;
- motivul pentru care ora la care a fost efectuată reconstituirea faptelor din 04 noiembrie 2014 se suprapune cu ora audierii minorului Garaba Ion din procesul-verbal de audiere a acestuia din aceeași dată;
- motivul pentru care înregistrarea video a audierii minorului Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 se conține într-un fișier creat abia la data de 06 noiembrie 2014;
- motivul pentru care la 03 noiembrie 2014, minorul Garaba Ion a fost reținut și escortat la Inspectoratului de Poliție Căușeni în lipsa unui proces-verbal de reținere, ceea ce contravine prevederilor art. 167 Cod de procedură penală; și
- motivul pentru care o persoană care nu face parte din grupul de urmărire penală, și anume fiica părții vătămate XXXXX, a ajuns să dețină un dispozitiv USB cu înregistrarea video a acțiunilor de urmărire penală din 04 noiembrie 2014.

În concluzie, a invocat că prima instanță, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, nu a indicat în sentință motivele pentru care a respins probele ce îl dezvinovățesc pe inculpat și nu a motivat

respingerea argumentelor apărării, iar constatarea comiterii de către inculpat a infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal are la bază doar presupuneri neargumentate și probe administrate ilegal de organul de urmărire penală.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și a fost admis apelul declarat de avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului.

A fost casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Lui Garaba Ion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal – închisoare pe un termen de 3 (trei) luni;
- în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal – închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni; și
- în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal – închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, lui Garaba Ion i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

6. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către **avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului**, acesta invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală și solicitând casarea deciziei și sentinței primei instanțe, precum și dispunerea eliberării imediate a inculpatului, din motiv că nu au fost administrate probe care să demonstreze comiterea de către acesta a infracțiunilor incriminate și din motiv că a expirat termenul de prescripție în care era posibilă aplicarea pedepsei față de o persoană care era minoră la momentul comiterii faptelor ce i se impută.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 februarie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a reținut că instanța de apel, deși a constatat că vinovăția inculpatului în baza art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal este confirmată prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, s-a limitat, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, la enumerarea acestora și la o concluzie generală privind valoarea și forța lor, adică fără a aprecia fiecare probă în parte, inclusiv sub aspectul admisibilității materialului probator.

Totodată, instanța de recurs ordinar a indicat că instanța de apel, respingând argumentele apărării și menționând că probele în cumul demonstrează contrariul celor invocate de apărare, nu a precizat care probe anume le are în vedere, motivarea instanței de apel fiind astfel confuză, repetitivă și abstractă.

Instanța de recurs ordinar a mai menționat că motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul deciziei atacate, or cu toate că instanța de apel a constatat netemeinicia și ilegalitatea apelului apărării, a admis acest apel și a casat parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală.

În continuare, instanța de recurs ordinar a relevat că atât în cadrul susținerilor orale în prima instanță, cât și în cererea de apel a apărării, s-a solicitat constatarea încălcării flagrante a dreptului minorului Garaba Ion la libertate și siguranță prin privarea ilegală de libertate a acestuia în perioada 03-04 noiembrie 2014 și torturarea lui de către reprezentanții poliției pentru a recunoaște săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Aici, instanța de recurs ordinar a observat că prima instanță a respins ca neîntemeiată această solicitare a apărării, făcând trimitere la declarațiile contradictorii ale inculpatului în acest sens, la lipsa unei expertize medico-legale a leziunilor inculpatului și la declarațiile mamei inculpatului, care a confirmat că după ce feciorul s-a întors de la poliție, i-a examinat corpul, însă nu a depistat vătămări.

Instanța de recurs ordinar a reliefat că instanța de apel a susținut și această concluzie a primei instanțe, menționând că o atare concluzie se impune în virtutea probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, instanța de recurs ordinar a indicat că instanța de apel și-a neglijat și la acest capitol obligația de motivare a deciziei, în condițiile în care sarcina probării neaplicării torturii și altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit.

Din acest punct de vedere, instanța de recurs ordinar a arătat că în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanțele au obligația de a se pronunța motivat în hotărârile emise dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și a fost admis apelul declarat de avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului.

A fost casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

Garaba Ion a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Garaba Ion a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Garaba Ion a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

8.1 Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut că prin rechizitoriul din 23 decembrie 2016, Garaba Ion a fost învinuit de faptul că: la 02 noiembrie 2014, în jurul orei 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns ilegal în domiciliul consăteanului său, XXXXX, din sat. Opaci, r-nul Căușeni, fără consimțământul proprietarului și i-a aplicat lui XXXXX lovituri cu pumnii, cauzându-i astfel leziuni corporale sub formă de XXXXX, leziuni care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 421 din 03 noiembrie 2014, se califică, ca vătămare corporală ușoară.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, săvârșită cu aplicarea violenței”*.

Tot Garaba Ion este învinuit de faptul că la 02 noiembrie 2014, în jurul orei 02.00, în timp ce se afla la domiciliul lui XXXXX, acționând în aceleași circumstanțe, realizându-și intenția satisfacerii necesităților sexuale, profitând de imposibilitatea victimei XXXXX de a se apăra din motiv că suferă de XXXXX, a întreținut cu XXXXX un raport sexual săvârșit prin constrângere fizică.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei, inclusiv profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra”*.

Tot Garaba Ion este învinuit de faptul că la 02 noiembrie 2014, în jurul orei 02.00, în timp ce se afla la domiciliul lui XXXXX, acționând în aceleași circumstanțe, după ce a violat-o pe XXXXX, realizându-și intenția satisfacerii necesităților sexuale în formă perversă, profitând de imposibilitatea victimei XXXXX de a se apăra din motiv că suferă de XXXXX, fiind invalidă, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă, săvârșită prin constrângere fizică.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică a persoanei, inclusiv profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra”*.

Instanța de apel a indicat că prima instanță greșit a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal, or această concluzie nu este fundamentată pe un cumul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele, așa cum prevăd regulile de apreciere a probelor de la art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a specificat că în conformitate cu art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care,

În urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Astfel, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia sentinței în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, și anume: declarațiile părții vătămate XXXXX (f.d. 123-124, vol. II), ale părții vătămate XXXXX (f.d. 126, vol. II), ale martorilor Leașenco Alexandru (f.d. 128-129, vol. II), Țurcan Tatiana (f.d. 131-134, vol. II) și Țurcan Mihail (f.d. 136-137, vol. II), date în ședința de judecată, procesul-verbal de audiere a învinutului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 (f.d. 49, vol. I), procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului părților vătămate din 02 noiembrie 2014 (f.d. 7-10, vol. I), procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014 (f.d. 23-24; 39, vol. I), procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului inculpatului din 03 noiembrie 2014 (f.d. 25-26; 40, vol. I), raportul de expertiză judiciară nr. 892 din 29 iulie 2016 (f.d. 213-223, vol. I), procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014 (f.d. 52, vol. I), CD-R cu înregistrarea video a declarațiilor date de Garaba Ion în calitate de învinuit (f.d. 53, vol. I), procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014 (f.d. 61, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 281/D din 18 noiembrie 2014 (f.d. 88, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 266/D din 06 noiembrie 2014 (f.d. 101, vol. I), procesele-verbale de efectuare a experimentelor din 05 martie 2015 (f.d. 118-123, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 432 din 10 iunie 2015 (f.d. 155-157, vol. I), ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Căușeni din 10 iulie 2015 (f.d. 150, vol. I), raportul de constatare medico-legală nr. 428 din 19 noiembrie 2014 (f.d. 66-68, vol. I), legitimația de pensionar a părții vătămate XXXXX (f.d. 57, vol. I), corpul delict (încălțăminte inculpatului) și ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Căușeni de recunoaștere în calitate de corp delict din 24 iunie 2016 (f.d. 208, vol. I), raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 933a-2014 din 12 decembrie 2014 (f.d. 94-96, vol. I), copia raportului de expertiză judiciară nr. 89a din 10 martie 2017 (f.d. 53-59, vol. II), raportul presentințial de evaluare psihosocială a personalității minorului Garaba Ion din (f.d. 146-149, vol. I), caracteristica inculpatului eliberată de primarul sat. Opaci, r-nul Căușeni (f.d. 36, vol. I), certificatul privind componența familiei inculpatului (f.d. 37, vol. I), caracteristica inculpatului eliberată de psihologul școlar (f.d. 38, vol. I), copia certificatului de naștere a inculpatului (f.d. 30, vol. I), extrasul din Registrul de stat al populației în privința inculpatului (f.d. 98, vol. I), ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Căușeni privind încetarea urmăririi penale în privința lui Garaba Ion în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal din 12 octombrie 2011 (f.d. 158, vol. I) și comunicarea medicului psihiatru și a celui narcolog în privința inculpatului (f.d. 60, vol. I).

De asemenea, la solicitarea acuzării și a apărării, instanța de apel a cercetat suplimentar următoarele probe: plângerea părții vătămate XXXXX din 02 noiembrie 2014 (f.d. 6, vol. I), procesul-verbal de audiere a părții vătămate XXXXX din 02 noiembrie 2014 (f.d. 13, vol. I), procesul-verbal de audiere a martorului Garaba Ion din 02 noiembrie 2014 (f.d. 18, vol. I), procesul-verbal de audiere a martorului Leașenco Alexandru (f.d. 19-20, vol. I), procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014 (f.d. 23-24; 39, vol. I), procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului inculpatului din 03 noiembrie 2014 (f.d. 25-26; 40, vol. I), procesul-verbal de audiere a martorului Ungureanu Eudochia din 03 noiembrie 2014 (f.d. 28-29, vol. I), explicațiile date de Garaba Ion la 04 noiembrie 2014 (f.d. 33, vol. I), procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014 (f.d. 52, vol. I), raportul de constatare medico-legală nr. 428 din 19 noiembrie 2014 (f.d. 66-68, vol. I), procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului Leașenco Alexandru (f.d. 113, vol. I), procesul-verbal de prezentare a materialelor urmăririi penale din 15 aprilie 2015 (f.d. 129, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 432 din 10 iunie 2015 (f.d. 155-157, vol. I), procesul-verbal de prezentare a materialelor urmăririi penale după informarea repetată din 25 decembrie 2015 (f.d. 183, vol. I), încheierea Judecătoriei Căușeni din 22 martie 2016, prin care s-a anulat inclusiv ordonanța de neîncepere a urmăririi penale pe faptul torturării lui Garaba Ion (f.d. 204-205, vol. I), raportul de expertiză judiciară nr. 892 din 29 iulie 2016 (f.d. 213-223, vol. I), procesul-verbal de prezentare a materialelor urmăririi penale din 21 decembrie 2016 (f.d. 248, vol. I), încheierea Judecătoriei Căușeni din 06 februarie 2015, prin care s-a anulat inclusiv ordonanța de neîncepere a urmăririi penale pe faptul torturării lui Garaba Ion (f.d. 51-52, vol. II), copia raportului de expertiză judiciară nr. 89a din 10 martie 2017 (f.d. 53-59, vol. II), procesul-verbal al ședinței de judecată în prima instanță ce ține de cercetarea judecătorească (f.d. 114-118, vol. II).

În succesiunea celor relatate, instanța de apel a notat că din analiza probelor administrate, apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, rezultă că faptele incriminate nu au fost săvârșite de inculpat.

În context, instanța de apel a remarcat că, acuzarea acuzarea se bazează practic exclusiv pe probele ce au fost administrate în rezultatul privării ilegale de libertate și maltratării inculpatului în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014 în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni, inculpatul fiind impus de către colaboratorii poliției să memorizeze declarațiile expuse în procesul-verbal de audiere a sa din 04 noiembrie 2014.

Instanța de apel, după examinarea înregistrărilor video ale acțiunilor procesuale de audiere a învinutului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 și de reconstituire a faptelor, pretins desfășurate la data de 14 noiembrie 2014, a mai observat că fișierul înregistrării video a audierii învinutului minor Garaba Ion a fost creat la 06 noiembrie 2014, ceea ce denotă că înregistrarea a

fost supusă unor manipulări și, respectiv, acest mijloc de probă nu poate fi pus la baza recunoașterii vinovăției inculpatului.

Mai mult, instanța de apel a punctat că după cum rezultă din fișierul înregistrării video a reconstituirii faptelor, pretins desfășurate la data de 14 noiembrie 2014, această acțiune procesuală a avut loc la 04 noiembrie 2014, mai ales că însuși procurorul Sorocean Alexandru a confirmat versiunea dată.

În acest fel, instanța de apel a ajuns la concluzia că în mod inexplicabil, audierea învinutului minor Garaba Ion și reconstituirea faptelor ar fi avut loc în același interval de timp.

Ținând cont de circumstanțele expuse, cât și de faptul că în cadrul urmăririi penale și la terminarea urmăririi penale, apărarea a semnalat că probele prin care minorul Garaba Ion și-a recunoscut vinovăția au fost obținute ca efect al privării sale de libertate și al maltratării, instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a concluzionat asupra administrării necorespunzătoare a acestor probe, ceea ce denotă lipsa lor de concludență și utilitate pentru stabilirea faptelor reale ale cauzei.

În acest sens, instanța de apel a mai reținut că sarcina probării neaplicării torturii și altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit.

Din acest punct de vedere, instanța de apel a arătat că în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanțele au obligația de a se pronunța motivat în hotărârile emise dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Instanța de apel a indicat că la 12 noiembrie 2014, minorul Garaba Ion și mama acestuia au sesizat procurorul r-nului Căușeni despre faptul că în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, Garaba Ion a fost maltratată fizic și psihic în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni de către mai mulți colaboratori ai poliției, care îi cereau să recunoască săvârșirea unei infracțiuni de viol.

Instanța de apel a relevat că prin încheierea Judecătoriai Căușeni din 06 februarie 2015, a fost anulată ordonanța procurorului adjunct din cadrul Procuraturii r-nului Căușeni din 27 noiembrie 2014, de neîncepere a urmăririi penale pe faptul sesizării lui Garaba Ion, cu remiterea materialelor în adresa procurorului r-nului Căușeni pentru o cercetare suplimentară și examinare conform art. 274 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a mai menționat că prin încheierea Judecătoriai Căușeni din 22 martie 2016, a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Căușeni din 25 decembrie 2015, de neîncepere a urmăririi penale pe faptul sesizării lui Garaba Ion (art. 166¹ Cod penal) și de încetare a urmăririi penale și clasare a procesului penal (art. 166 alin. (1) Cod penal), cu remiterea

materialelor în adresa procurorului r-nului Căușeni pentru reluarea procesului penal, lichidarea omisiunilor, aprecierea obiectivă a probatoriului administrat și pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate.

Instanța de apel a subliniat că organul de urmărire penală și procurorul sunt obligați să întreprindă acțiuni eficiente de investigare a cazurilor de tortură.

De altfel, instanța de apel a constatat că încă la data de 06 noiembrie 2014, mama minorului Garaba Ion a sesizat direct Inspectoratul de Poliție Căușeni despre maltratarea feciorului său, sesizare ce inițial a fost investigată de colaboratorii acestui Inspectorat, adică de colegii de serviciu ai persoanelor bănuite de maltratarea lui Garaba Ion, fără a înștiința un procuror în termen de 24 de ore de la înregistrarea sesizării.

Aici, instanța de apel a menționat că abia la 10 noiembrie 2014, materialele au fost trimise conform competenței procurorului, iar investigațiile Inspectoratului de Poliție Căușeni au fost superficiale, nefiind cel puțin întreprinse măsuri pentru conservarea probelor, și anume a înregistrării video din Secția de gardă a Inspectoratului, cât și nu au fost percheziționate birourile persoanelor suspecte.

Instanța de apel a considerat că distrugerea pripită a respectivei înregistrări video urmează a fi calificată drept o omisiune gravă a organului de urmărire penală și interpretată în favoarea afirmațiilor lui Garaba Ion.

Astfel, instanța de apel a punctat că prima instanță nu a ținut cont de faptul că Garaba Ion, având vârsta de doar 16 ani și fiind suspectat de comiterea unui viol, la 03 noiembrie 2014, aproximativ la ora 19.00, a fost adus la Inspectoratul de Poliție Căușeni sub pretextul prelevării probelor biologice, deși era evident că prelevarea acestora după ora 17.00 nu era posibilă, această procedură până la urmă neavând loc, unde minorul Garaba Ion a fost cercetat penal în lipsa reprezentantului legal, pedagogului și avocatului, cu toate că legislația procesuală penală interzice astfel de acțiuni și le califică drept o încălcare gravă a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei.

Instanța de apel a mai evidențiat că prima instanță a lăsat fără aprecierea cuvenită faptul că minorul Garaba Ion s-a aflat în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni până în dimineața zilei de 04 noiembrie 2014, fiind ținut prin diferite birouri ale colaboratorilor poliției și în holul Inspectoratului, adică a fost lipsit de posibilitatea de a părăsi incinta Inspectoratului, ceea ce denotă reținerea ilegală a minorului Garaba Ion.

Mai mult, instanța de apel a observat că minorului Garaba Ion nu i s-a oferit posibilitatea de a dormi pe timp de noapte, ceea ce echivalează cu acte de tortură și tratament inuman.

Instanța de apel a remarcat că, acuzarea, care apreciază critic versiunea lui Garaba Ion privind evenimentele din noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, se bazează pe declarațiile persoanelor suspecte de comiterea actelor de tortură, precum și pe declarațiile persoanelor responsabile din cadrul Inspectoratului de Poliție Căușeni, care erau în

exercițiul funcției în perioada respectivă și, în fond, au coparticipat la detenția ilegală a minorului Garaba Ion, nu și pe probe obiective.

Totodată, instanța de apel a reținut că nu au fost întreprinse măsuri pentru a identifica persoanele care în perioada 10-19 noiembrie 2014, l-au contactat telefonic pe minorul Garaba Ion și l-au amenințat în legătură cu denunțul depus privind comiterea actelor de tortură, omisiune ce a fost accentuată și în încheierea Judecătoriei Căușeni din 06 februarie 2015.

Instanța de apel a relevat că statul este obligat să dovedească, că leziunile corporale suferite de o persoană aflată în custodia poliției nu au fost cauzate de către colaboratorii poliției, precum și să prezinte explicații plauzibile despre cauza apariției leziunilor corporale.

Astfel, instanța de apel a susținut că faptul că în urma aplicării loviturii cu bastonul de cauciuc peste genunchi nu este obligatorie formarea leziunii corporale posttraumatice la acest nivel, că nu a fost posibilă constatarea trecerea intenționată a curentului electric prin corpul victimei, că în urma aplicării loviturilor cu bastonul de cauciuc în regiunea spatelui, printr-un plan protector, leziunile corporale nu pot fi formate și că XXXXX și XXXXX nu sunt confirmate prin date clinice obiective și paraclinice nu denotă inexistența actelor de tortură, în condițiile în care din declarațiile lui Garaba Ion rezultă că prin aplicarea loviturilor prin planuri protectoare și în locuri anumite se urmărea scopul ca să nu fie lăsate urme de tortură.

La fel, instanța de apel a indicat că nu au fost combătute declarațiile lui Garaba Ion, care a afirmat că acesta a fost dezbrăcat în prezența mai multor persoane și impus să facă flotări concomitent cu aplicarea loviturilor printr-un plan protector, ceea ce reprezintă acte de tortură fizică și psihică și manifestări ale unui tratament degradant.

În continuare, cu referire la fondul acuzațiilor aduse inculpatului, instanța de apel a menționat că neluarea în considerare a datelor administrate prin procesul-verbal de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 și procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014 se impune și din cauza că unele dintre detaliile relatate de către Garaba Ion se află în contradicție evidentă cu cele expuse de către părțile vătămate.

Instanța de apel a notat că nu sunt relevante nici datele administrate prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014, deoarece sunt rezultatul acțiunilor neconforme ale organului de urmărire penală.

În particular, instanța de apel a reliefat că fiica și ginerele părții vătămate XXXXX au declarat în ședința de judecată a primei instanțe că în cadrul urmăririi penale le-a transmis un dispozitiv USB cu înregistrarea video a reconstituirii faptelor cu participarea lui Garaba Ion.

Astfel, instanța de apel a conchis că procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014 și declarațiile părților vătămate XXXXX și XXXXX, cât și ale fiicei și ginerelui acestora, nu pot constitui probe în procesul penal, deoarece până la data de 04 noiembrie 2014, când a avut loc

reconstituirea faptelor la domiciliul părților vătămate cu participarea minorului Garaba Ion, nicio persoană nu a oferit detalii din care ar rezulta că anume Garaba Ion ar fi comis infracțiunile incriminate.

De asemenea, instanța de apel a făcut trimitere la procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014, prin care s-ar fi dispus ridicarea încălțăminteii lui Garaba Ion, și la procesul-verbal de cercetare suplimentară la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014, prin care s-a încercat dovedirea faptului că urmele din gospodăria părților vătămate ar fi fost lăsate de talpa încălțăminteii lui Garaba Ion.

Aici, instanța de apel a notat că pe lângă faptul că prin raportul de expertiză judiciară nr. 892 din 29 iulie 2016, s-a constatat că este imposibilă identificarea încălțăminteii care a lăsat urmele fotografiate în grădina părților vătămate, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost prezentată încălțăminteaa respectivă, pentru a stabili dacă e cea ridicată de la domiciliul lui Garaba Ion, iar în cadrul cercetării suplimentare la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014, au fost ridicate urme printr-o metodă ce nu permite efectuarea unor constatări cu valoare probatorie în procesul penal.

Mai mult, instanța de apel a reliefat că încălțăminteaa de la domiciliul lui Garaba Ion a fost ridicată în cadrul unei acțiuni de percheziție, camuflete prin întocmirea unui proces-verbal de cercetare la fața locului, fără autorizarea corespunzătoare.

În această ordine de idei, instanța de apel a ajuns la concluzia că aceste mijloace de probă nu pot fi considerate pertinente, concludente și utile pentru a fi puse la baza constatării vinovăției inculpatului în baza art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a relevat că inculpatul a dat declarații constante și consecutive, menținându-și poziția privind nerecunoașterea vinovăției de la faza urmăririi penale până la faza judecării repetate a cauzei în ordine de apel, iar poziția sa nu a fost combătută de către partea acuzării în afara oricărui dubiu rezonabil, ceea ce duce la desființarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a inculpatului conform art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

9. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar în termen de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, acesta invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicitând casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

9.1 În argumentarea recursului, procurorul a specificat că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

A declarat că instanța de apel nu și-a dezvăluit concluzia de casare a sentinței primei instanțe și pronunțarea a unei noi hotărâri, de achitare, deoarece nu și-a expus punctul de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

A afirmat că, concluziile instanței de apel nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești și caracterului faptelor comise de inculpat.

A punctat că instanța de apel nu a ținut cont de toate probele acuzării și nu le-a apreciat la justa lor valoare, încălcând astfel prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, a făcut trimitere la declarațiile părții vătămate XXXXX, ale părții vătămate XXXXX și ale martorilor Leășenco Alexandru, Țurcan Tatiana și Țurcan Mihail, date în ședința de judecată.

Consideră că este greșită concluzia instanței de apel precum că anumite probe ale acuzării ar fi fost administrate în rezultatul privării ilegale de libertate și maltratării inculpatului în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014 în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni, or această versiune nu a fost obiectiv confirmată.

Aici, a precizat că inculpatul a furnizat declarații contradictorii referitor la evenimentele din noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, declarații ce nu au fost confirmate printr-o expertiză medico-legală a leziunilor corporale, iar mama inculpatului a relatat că după ce acesta s-a întors de la poliție, i-a examinat corpul, însă nu a depistat vătămări.

A notat că s-a stabilit cu certitudine că audierea lui Garaba Ion în calitate de învinuit a avut loc la 04 noiembrie 2014, după care a fost efectuată acțiunea de reconstituire a faptelor la domiciliul părților vătămate, ceea ce înseamnă că neindicarea corectă a datei în procesul-verbal de reconstituire a faptelor poate fi înlăturată și fără declararea nulității acestui proces-verbal, după cum corect a concluzionat prima instanță, mai ales că Garaba Ion a descris cu lux de amănunte cum a săvârșit faptele incriminate.

Totodată, a evidențiat că prima instanță just a ajuns la concluzia că încheierile Judecătoriei Căușeni din 06 februarie 2015 și 22 martie 2016 nu dovedesc pretinsele acțiuni ilegale de privare de libertate și torturare a lui Garaba Ion, or analiza tuturor probelor în cumul denotă inexistența respectivelor acțiuni ilegale.

În această privință, a menționat că prima instanță corect a indicat că faptul că, colaboratorii poliției i-au permis minorului Garaba Ion să se afle în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014 nu denotă că acesta ar fi fost privat de libertate sau maltrat, în condițiile în care mama lui Garaba Ion a refuzat să-l însoțească la poliție, iar colaboratorii poliției nu l-au alungat afară.

A mai reliefat că raportul de expertiză judiciară nr. 89a din 10 martie 2017 este rezultatul metodelor de apărare a inculpatului, acesta schimbându-și declarațiile pe parcursul urmăririi penale.

În continuare, a susținut că partea vătămată XXXXX a declarat că anume inculpatul este cel care a pătruns la ea în casă și a violat-o, iar partea vătămată XXXXX și martorii Țurcan Tatiana și Țurcan Mihail au confirmat parțial declarațiile părții vătămate XXXXX.

10. Judecând recursul declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept procesual și/sau material.

Art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit menționează că soluția respectivă se adoptă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Colegiul penal lărgit observă că procurorul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume eroarea de drept când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*.

În această succesiune, Colegiul penal lărgit reține că poziția acuzării, așa cum s-a manifestat în instanțele de fond, iar apoi a fost perpetuată la etapa recursului ordinar, se bazează pe aceea că au fost administrate suficiente probe care să confirme că anume inculpatul ar fi săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal.

Iar în particular, Colegiul penal lărgit atestă că, criticile recurentului în acest sens pornesc de la premisa că procesul-verbal de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014, procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014, procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014 și procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014 constituie probe care, în contradicție cu concluzia instanței de apel, urmează a fi admise în procesul penal.

Așadar, recurentul consideră că instanța de apel, adoptând o soluție eronată și insuficient motivată în privința admisibilității probelor, a comis

eroarea de drept când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În această privință, raportând argumentele invocate la circumstanțele speței, Colegiul penal lărgit relevă că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept.

Or, în conformitate cu art. 94 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin aplicarea violenței, amenințărilor sau a altor mijloace de constrângere, prin violarea drepturilor și libertăților persoanei.

Conform art. 10 alin. (3¹) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit.

În speță, inculpatul Garaba Ion a declarat că în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, fiind un minor suspectat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal, după ce a fost adus contrar voinței sale în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni și reținut acolo în absența reprezentantului legal, pedagogului și avocatului, a fost maltratată fizic și psihic de către mai mulți colaboratori ai poliției, care îi cereau să recunoască săvârșirea infracțiunilor respective.

Acuzarea a susținut că minorul Garaba Ion nu a fost supus maltratării fizice și psihice în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, indicând că versiunea inculpatului nu a fost confirmată printr-o expertiză medico-legală a leziunilor corporale, cu atât mai mult că mama inculpatului a relatat că după ce acesta s-a întors de la poliție, i-a examinat corpul, însă nu a depistat vătămări corporale.

Aici, instanța de apel a observat că încă la data de 06 noiembrie 2014, mama minorului Garaba Ion a sesizat direct Inspectoratul de Poliție Căușeni despre maltratarea feciorului său, sesizare ce inițial a fost investigată de colaboratorii acestui Inspectorat, adică de colegii de serviciu ai persoanelor bănuite de maltratarea lui Garaba Ion, fără a înștiința un procuror în termen de 24 de ore de la înregistrarea sesizării.

Instanța de apel a menționat că abia la 10 noiembrie 2014, materialele au fost trimise conform competenței procurorului, iar investigațiile Inspectoratului de Poliție Căușeni au fost superficiale, nefiind cel puțin întreprinse măsuri pentru conservarea probelor, și anume a înregistrării video din Secția de gardă a Inspectoratului, cât și nu au fost percheziționate birourile persoanelor suspecte.

Instanța de apel a considerat că distrugerea pripită a respectivei înregistrări video urmează a fi calificată drept o omisiune gravă a organului de urmărire penală și interpretată în favoarea afirmațiilor lui Garaba Ion.

Totodată, instanța de apel a remarcat că la 12 noiembrie 2014, minorul Garaba Ion și mama acestuia au sesizat procurorul r-nului Căușeni despre faptul că în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, Garaba Ion a fost maltratat fizic și psihic în incinta Inspectoratului de Poliție Căușeni de către mai mulți colaboratori ai poliției, care îi cereau să recunoască săvârșirea infracțiunilor.

Cu referire la caracterul superficial al investigațiilor demarate pe faptul maltratării fizice și psihice a minorului Garaba Ion, instanța de apel a indicat că prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 06 februarie 2015, a fost anulată ordonanța procurorului adjunct din cadrul Procuraturii r-nului Căușeni din 27 noiembrie 2014, de neîncepere a urmăririi penale pe faptul sesizării lui Garaba Ion, cu remiterea materialelor în adresa procurorului r-nului Căușeni pentru o cercetare suplimentară și examinare conform art. 274 Cod de procedură penală.

Iar, prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 22 martie 2016, a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Căușeni din 25 decembrie 2015, de neîncepere a urmăririi penale pe faptul sesizării lui Garaba Ion (art. 166¹ Cod penal) și de încetare a urmăririi penale și clasare a procesului penal (art. 166 alin. (1) Cod penal), cu remiterea materialelor în adresa procurorului r-nului Căușeni pentru reluarea procesului penal, lichidarea omisiunilor, aprecierea obiectivă a probatoriului administrat și pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține că prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru combaterea criminalității organizate și cauze speciale din 02 august 2017 (f.d.72-73, vol. III), a fost pornită urmărirea penală în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a) și 328 alin. (1) Cod penal, pe faptul acțiunilor de tortură și al depășirii atribuțiilor de serviciu comise de către colaboratorii Inspectoratului de Poliție Căușeni în privința minorului Garaba Ion în perioada de referință. Însă, acuzarea nu a prezentat date referitoare la parcursul acestei urmăririi penale, care ar justifica o atitudine critică a instanței față de versiunea inculpatului.

Totodată, după cum a notat instanța de apel, faptul că în urma aplicării loviturii cu bastonul de cauciuc peste genunchi nu este obligatorie formarea leziunii corporale posttraumatice la acest nivel, că nu a fost posibilă constatarea trecerea intenționată a curentului electric prin corpul victimei, că în urma aplicării loviturilor cu bastonul de cauciuc în regiunea spatelui, printr-un plan protector, leziunile corporale nu pot fi formate și că XXXXX și XXXXX nu sunt confirmate prin date clinice obiective și paraclinice nu denotă inexistența actelor de tortură, în condițiile în care din declarațiile inculpatului rezultă că prin aplicarea loviturilor prin planuri protectoare și în locuri anumite se urmărea scopul ca să nu fie lăsate urme de tortură.

Instanța de apel și-a format această opinie în urma examinării raportului de constatare medico-legală a lui Garaba Ion nr. 428 din 19 noiembrie 2014 și a raportului de expertiză judiciară nr. 89a din 10 martie 2017.

Prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, este de reiterat că atunci când o persoană face afirmații credibile că a fost supusă unor rele tratamente de către poliție, se impune efectuarea unei investigații oficiale efective. Altfel, interzicerea generală prin lege a torturii, tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante, în pofida importanței sale fundamentale, ar fi inefectivă în practică și ar face posibil, în anumite cazuri, pentru agenții statului, să comită abuzuri împotriva persoanelor aflate sub controlul lor, ei beneficiind, astfel, de o imunitate virtuală (Labita contra Italiei din 06 aprilie 2000 [MC], § 131).

Investigarea acuzațiilor grave de maltratare trebuie să fie deplină. Aceasta înseamnă că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziilor lor (Assenov și alții contra Bulgariei din 28 octombrie 1998, § 103). Orice omisiune pe parcursul desfășurării investigației care ar putea submina posibilitatea de a stabili existența și cauza leziunilor corporale sau identitatea persoanelor responsabile riscă să nu corespundă acestui standard.

Revenind la tratamentul la care a fost supus minorul Garaba Ion în noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, Colegiul penal lărgit evidențiază, pe baza încheierilor Judecătorei Căușeni din 06 februarie 2015 și 22 martie 2016, că o perioadă îndelungată organele abilitate nu au luat vreo măsură fermă în vederea investigării plângerii minorului Garaba Ion, inversând nejustificat sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante, ceea ce a determinat, cel puțin în primele câteva zile după evenimentele din noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, obținerea neconformă a unor date de la minorul Garaba Ion.

Iar, cu referire la argumentul recurentului privind caracterul contradictoriu al declarațiilor date de inculpat referitor la evenimentele din noaptea de pe 03 spre 04 noiembrie 2014, Colegiul penal lărgit consideră instanța de apel corect a considerat că divergențele invocate se pot datora urmărilor prejudiciabile ale relexor tratamente, în condițiile în care retrăirile și sentimentele de frică și anxietate și-ar fi produs efectul scontat, ceea ce justifică anumite inexactități neesențiale în declarații.

Din acest punct de vedere, având în vedere prevederile art. 94 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit consideră că este legală, întemeiată și motivată concluzia instanței de apel de a nu admite în calitate de probe procesul-verbal de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014 și procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014.

Aici, este de specificat că neadmițând în calitate de probă procesul-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca fiind întocmit la 14 noiembrie 2014,

instanța de apel s-a axat, în principal, pe prevederile art. 94 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și nu pe aceea că după cum rezultă din fișierul înregistrării video a reconstituirii faptelor, această acțiune procesuală de fapt a avut loc la 04 noiembrie 2014, cu toate că și această neconcordanță este în măsură de a pune în discuție admisibilitatea datelor astfel obținute.

În continuare, Colegiul penal lărgit notează că în conformitate cu art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod.

Colegiul penal lărgit relevă că în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a admis în calitate de probe procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014 și procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014.

Astfel, instanța de apel a indicat că încălțăminte de la domiciliul lui Garaba Ion a fost ridicată în cadrul unei acțiuni de percheziție, camuflată prin întocmirea procesului-verbal de cercetare la fața locului din 03 noiembrie 2014, fără autorizarea corespunzătoare.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul descoperirii și ridicării urmelor infracțiunii, a mijloacelor materiale de probă pentru a stabili circumstanțele infracțiunii ori alte circumstanțe care au importanță pentru cauză, organul de urmărire penală efectuează cercetarea la fața locului a terenurilor, încăperilor, obiectelor, documentelor, animalelor, cadavrelor umane sau de animale.

Potrivit art. 118 alin. (2) Cod de procedură penală, cercetarea la fața locului a încăperii sau a domiciliului se efectuează cu acordul în scris al proprietarului sau al posesorului ori, în lipsa acestuia, al unuia dintre membrii majori ai familiei sale. În lipsa acordului în scris, cercetarea la fața locului a încăperii sau a domiciliului se efectuează în baza ordonanței organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Din prevederile art. 118 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, rezultă că cercetarea la fața locului propriu-zisă și cercetarea la fața locului în domiciliu au diferite regimuri juridice, având în vedere obligativitatea asigurării inviolabilității domiciliului.

În speță, din motiv că lipsea acordul în scris al proprietarului gospodăriei în care locuia minorul Garaba Ion, cercetarea la fața locului a domiciliului acestuia putea fi efectuată doar în baza ordonanței organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Iar, luând în considerare că această cercetare la fața locului a fost efectuată în lipsa ordonanței organului de urmărire penală și fără autorizarea judecătorului de instrucție, Colegiul penal lărgit consideră că este legală, întemeiată și motivată concluzia instanței de apel de a nu admite în calitate de

probă, în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, procesul-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014.

În același timp, chiar dacă cercetarea la fața locului a domiciliului minorului Garaba Ion ar fi fost efectuată conform legii, se impune precizarea, după cum corect a indicat instanța de apel, că pe lângă faptul că prin raportul de expertiză judiciară nr. 892 din 29 iulie 2016, s-a constatat că este imposibilă identificarea încălțăminte care a lăsat urmele fotografiate în grădina părților vătămate, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost prezentată încălțăminte respectivă, pentru a stabili dacă e cea ridicată de la domiciliul lui Garaba Ion, iar în cadrul cercetării suplimentare la fața locului a domiciliului părților vătămate din 03 noiembrie 2014, au fost ridicate urme printr-o metodă ce nu permite efectuarea unor constatări cu valoare probatorie în procesul penal.

Iar în ceea ce privește procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014, instanța de apel a relevat că fiica și ginerele părții vătămate XXXXX (martorii Țurcan Tatiana și Țurcan Mihail) au declarat în ședința de judecată a primei instanțe că în cadrul urmăririi penale cineva le-a transmis un dispozitiv USB cu înregistrarea video a reconstituirii faptelor cu participarea lui Garaba Ion.

Astfel, instanța de apel just a conchis că procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014 nu poate constitui probă în procesul penal, deoarece până la data de 04 noiembrie 2014, când a avut loc reconstituirea faptelor la domiciliul părților vătămate cu participarea minorului Garaba Ion, nici o persoană nu a oferit detalii din care ar rezulta că anume Garaba Ion ar fi comis infracțiunile incriminate.

Reieșind din cele sus-expuse, Colegiul penal lărgit consideră că este legală, întemeiată și motivată concluzia instanței de apel de a nu admite în calitate de probă, în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014.

În rest, Colegiul penal lărgit menționează că la această etapă de examinare a cauzei, instanța de recurs ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea, în speță, a achitării inculpatului de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal.

De altfel, însuși recurentul s-a axat, practic în exclusivitate, pe pretinsele erori comise de către instanța de apel la aprecierea admisibilității în calitate de probe a procesului-verbal de audiere a învinuitului minor Garaba Ion din 04 noiembrie 2014, procesului-verbal de reconstituire a faptelor indicat ca

fiind întocmit la 14 noiembrie 2014, procesului-verbal de cercetare la fața locului a domiciliului lui Garaba Ion din 03 noiembrie 2014 și procesului-verbal de recunoaștere a persoanei din 06 noiembrie 2014.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că judecând apelurile declarate, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și se bazează doar pe probe administrate și verificate nemijlocit în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, care au primit aprecierea corespunzătoare prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, instanța de apel în mod întemeiat și corect ajungând la concluzia că faptele incriminate inculpatului nu au fost săvârșite de acesta.

Or, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Relevant în acest context este că hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În context, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a oferit aprecierea cuvenită probelor din dosar, ajungând la concluzia că probele considerate admisibile de către instanța de apel nu confirmă vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră necesar să menționeze că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază. Scopul motivării este de a demonstra părților că au fost ascultate, contribuind astfel la o mai bună acceptare de către acestea a deciziei. În plus, îl obligă pe judecător să-și întemeieze motivarea pe argumente obiective și să prezerve drepturile apărării.

Chiar dacă o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*). Instanțele naționale trebuie să indice suficient de clar motivele pe care se întemeiază, astfel încât justițiabilul să-și poată exercita în mod util dreptul de recurs de care dispune (*Hadjianastassiou împotriva Greciei din 16 decembrie 1992, pct. 33*).

Așadar, Colegiul penal lărgit evidențiază că instanța de apel s-a expus motivat și complet asupra problemelor esențiale ale speței.

Din considerentele expuse *supra*, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că în speță nu a fost stabilită eroarea de drept invocată în recursul declarat de către procuror, acesta urmând a fi respins ca inadmisibil, din motiv că este nefondat, decizia instanței de apel fiind legală, întemeiată și motivată.

11. În conformitate cu art. 434 și 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2019 în cauza penală în privința lui **Garaba Ion XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **31 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor